

Aan

Minister

nota

Doc29 voor regionale luchthavens en verzamelbrief
luchtverkeergeluid

TER BESLISSING

Datum

13 februari 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2022/289609

Opgesteld door

Bestuurskern
Programma Schiphol
Cluster A

Beslistermijn

20 februari 2023

Bijlage(n)

8

Aanleiding

In januari 2023 is het onderzoek naar de invoering van de rekenmethode voor de geluidbelasting als gevolg van vliegtuiggeluid, Doc29, voor regionale luchthavens afgerond. Daarmee is de methode technisch gereed om gebruikt te worden voor een MER en handavingsberekeningen. Een MER wordt uitgevoerd voorafgaand aan de vaststelling van een luchthavenbesluit.

Verder is in juni 2022 de zevende voortgangsbrief over de Programmatische Aanpak Meten Vliegtuiggeluid (PAMV) en andere onderwerpen m.b.t. vliegtuiggeluid (waaronder Doc29) aan de Tweede Kamer toegezonden conform de werkwijze om halfjaarlijks de Kamer te informeren. Toen is toegezegd de Kamer eind 2022 opnieuw over de voortgang te informeren.

Geadviseerd besluit

1. de rekenmethoden Doc29 en NORAH op te laten nemen in het rekenvoorschrift voor de regionale luchthavens
2. het versturen van bijgaande verzamelbrief over luchtverkeergeluid aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

Beslispunt 1: opname van de rekenmethoden Doc29 en NORAH in het rekenvoorschrift voor regionale luchthavens

- In 2016 heeft de Commissie m.e.r. geadviseerd om voor het MER voor het Nieuwe Normen- en Handhavingstelsel Schiphol (NNHS) de nationale rekenmethode NRM te vervangen door de Europese methode Doc29. Aan de TK is aangegeven dat dit advies wordt opgevolgd.
- Hierop volgend is in 2017 en 2018 onderzoek uitgevoerd, en is de methode geschikt gemaakt voor de geluidberekeningen voor Schiphol.
- In oktober 2018 is de toezegging gedaan te laten onderzoeken of de methode, in navolging van Schiphol, ook geschikt te maken is voor de regionale luchthavens.
- In het daaropvolgende onderzoek werd geconcludeerd dat de methode inderdaad toepasbaar is, en dat zij een representatiever beeld geeft van de geluidbelasting dan berekeningen uitgevoerd volgens NRM.
- In november 2021 is een vervolgtraject in gang gezet om de algemeen benodigde invoergegevens samen te stellen. Deze invoergegevens samen met luchthavenspecifieke invoergegevens zijn noodzakelijk om berekeningen met Doc29 te kunnen uitvoeren. Dit onderzoek is in januari 2023 afgerond.

- Hiermee is de methode technisch gereed om gebruikt te worden voor het uitvoeren van berekeningen ten behoeve van een MER, en voor het vaststellen van de grenswaarden voor geluid in de luchthavenbesluiten van de regionale luchthavens ten behoeve van handhaving.
- De invoering sluit daarnaast goed aan bij de aanbevelingen die zijn gedaan door experts in het kader van de PAMV. Doc29 wordt gezien als een noodzakelijke verbetering van de rekenmethode.
- Doc29 is niet geschikt voor het berekenen van helikoptergeluid. Inmiddels is ook hiervoor een Europese rekenmethode, NORAH, beschikbaar gekomen. Het adviesrapport van NLR over het gebruik van deze methode is ook beschikbaar, en ook deze methode is – inclusief algemene invoergegevens – technisch gereed.
- In aanloop naar de aanvraag voor de luchthavenbesluiten van Groningen Airport Eelde (GAE), Maastricht Aachen Airport (MAA) en Rotterdam The Hague Airport (RTHA) is in de CROs (Commissie Regionaal Overleg) uitgebreid stilgestaan bij de invoering van Doc29 en NORAH.

Onze referentie
IENW/BSK-2022/289609

Opgesteld door
Bestuurskern
Programma Schiphol
Cluster B

Aan
Minister IenW

Bijlage(n)
8

Aandachtspunten

NORAH en Doc29 bieden gezamenlijk een hoger detailniveau dan het NRM. Daardoor is het complexer om met Doc29 en NORAH prognoseberekningen te maken. Tegelijkertijd staat er veel druk op het vaststellen van de luchthavenbesluiten van GAE, MAA en RTHA. De zorgvuldigheid bij de invoering van Doc29 en NORAH wordt geborgd door:

- Het opstellen van een richtlijn voor het maken van prognoses. Deze wordt opgesteld door adviesbureau To70 en zal in het tweede kwartaal van 2023 beschikbaar zijn.
- Monitoring van de m.e.r. van de verschillende luchthavens.
- Monitoring en evaluatie van de luchthavenbesluiten nadat deze inwerking getreden zijn.

In de Kamerbrief wordt aangegeven dat Doc29 regionaal en NORAH ook kunnen worden toegepast voor Schiphol. Dit vraagt om een wijziging van de Regeling milieu-informatie luchthaven Schiphol (RMI). Nu wordt in de RMI het NRM aangewezen. De berekeningen waarmee wordt getoetst of aan grenswaarden die zijn opgenomen in het Luchthavenverkeerbesluit Schiphol (LVB) wordt voldaan, moeten volgens deze RMI worden uitgevoerd. In de brief wordt aangekondigd dat bekeken zal worden of dit voor 2026 kan worden doorgevoerd (dus voor de volgende karteringsronde die volgt uit de EU-richtlijn over omgevingsgeluid).

Beslispunt 2: versturen verzamelbrief luchtverkeergeluid

- De verzamelbrief geeft de stand van zaken van de uitwerking van de aanbevelingen uit het adviesrapport van de PAMV uit december 2019.
  - Als onderdeel hiervan wordt een rapportage van het RIVM over nieuw afgeleide relaties tussen gemeten hinder en geluidbelasting meegezonden. Dit rapport bevestigt nogmaals (gelijk de resultaten van het GGD-rapport dat bij de vorige voortgangsbrief is verzonden) dat de hinder door vliegtuiggeluid is toegenomen, ondanks het afgenomen aantal vliegtuigbewegingen tijdens de corona-pandemie.
  - Net als bij het GGD-rapport is er geen verklaring van de toename van het aantal gehinderden. Het RIVM benoemt in zijn conclusies dat de resultaten wellicht alleen representatief zijn voor periode waar corona impact had.

- Met de resultaten uit deze rapportage kan het aantal gehinderden berekend worden.
- Het RIVM komt niet met de aanbeveling dat de nieuwe relaties zouden moeten worden gebruikt. De aanbeveling is om opnieuw relaties af te leiden op basis van data die wordt verkregen met de GGD Gezondheidsmonitor 2024.
- Verder wordt de eindrapportage van het onderzoek naar de invoering van Doc29 voor regionale luchthavens meegezonden. Het onderzoek is daarmee afgerond, en de methode is technisch gereed om gebruikt te worden voor het uitvoeren van berekeningen ten behoeve van een MER, en voor het vaststellen van de grenswaarden in de luchthavenbesluiten voor de regionale luchthavens. In de brief staat dat de voorbereiding voor het aanwijzen van Doc29 en NORAH in de regelgeving in gang is gezet. De voorbereidingen worden gestopt of doorgezet afhankelijk van beslispunt 1.
- Hetzelfde geldt voor de Europese rekenmethode voor helikoptergeluid, NORAH. Het rapport wordt meegestuurd, en de methode zal naast Doc29 (die niet geschikt is voor helikoptergeluid) opgenomen worden in het rekenvoorschrift voor regionale luchthavens.
- Tenslotte wordt de Kamer geïnformeerd over de status van het nieuwe normenstelsel voor vliegtuiggeluid dat n.a.v. de Luchtvaartnota en de Hoofdpijnenbrief Schiphol wordt uitgewerkt.

Onze referentie
IENW/BSK-2022/289609

Opgesteld door
Bestuurskern
Programma Schiphol
Cluster B

Aan
Minister IenW

Bijlage(n)
8

Interdepartementale afstemming

- De brief is op ambtelijk niveau afgestemd met collega's van Defensie. De brief is ter informatie aan de staatssecretaris van Defensie voorgelegd.
- De onderdelen van de brieven over de PAMV zijn afgestemd met het RIVM.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
03	Berekening vliegtuiggeluid 2020 rond civiele en militaire luchthavens Berekeningen in het kader van de programmatische aanpak meten vliegtuiggeluid	Meezenden aan TK
04	Relaties vliegtuiggeluid – hinder en slaapverstoring 2020 Civiele en militaire vliegvelden in Nederland	Meezenden aan TK
05	Advies over het RIVM-rapport 2022-0007 Relaties vliegtuiggeluid - hinder en slaapverstoring 2020	Meezenden aan TK
06	RIVM-brief Reactie op review Expertgroep RIVMrapport 2022-0007 Relaties vliegtuiggeluid - hinder en slaapverstoring 2020	Meezenden aan TK

07	Advies over aantal PAMV-onderwerpen rond publieksvoorlichting en betrokkenheid van burgers	Meezenden aan TK
08	Invoergegevens voor Doc.29 geluidberekeningen voor Nederlandse regionale luchthavens Eindrapport	Meezenden aan TK
09	Rekenvoorschrift voor de berekening van de geluidbelasting als gevolg van helikoptervluchten Op basis van het NORAH model	Meezenden aan TK
10	Adviesrapport: het gebruik van het NORAH model voor het bepalen van de geluidbelasting van helikopters	Meezenden aan TK

Onze referentie
IENW/BSK-2022/289609

Opgesteld door
Bestuurskern
Programma Schiphol
Cluster B

Aan
Minister IenW

Bijlage(n)
8